

CURTEA DE CONTURI

COLEGIUL JURISDICTIONAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

SENTINȚA NR.78

Sedința publică de la 28.03.2003

Instanța compusă din:

Președinte

PETRE LAZAROIU

Procuror financiar

ALEXANDRU TURLEA

Grefier

ELENA ENCIU

Pe rol fiind pronunțarea în cauza de față.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică de la 21 martie 2003, fiind consemnate în încheierea de dezbateri din aceeași dată, când instanța având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru astăzi 28 martie 2003, dând următoarea hotărâre,

COLEGIUL JURISDICTIONAL,

Cu adresa nr.31574/84D/2002, înregistrată la această instanță în data de 12 noiembrie 2002, Procurorul General Financiar al Curții de Conturi a României sesizează Colegiul Jurisdicțional București al Curții de Conturi, solicitând obligarea pârâtului BASESCU TRAIAN - Primar General al Municipiului București și ordonator principal de credite la plata către Consiliul General al Municipiului București a sumei de 37.953.400.000 lei cu titlu de prejudiciu, reprezentând plăți efectuate din bugetul local în baza unor contracte de achiziții de bunuri și servicii aferente proiectului "Modernizarea Infrastructurii în Municipiul București", contrar prevederilor art.3 din OG nr.18/1999 aprobată prin Legea nr.160/2001, și prevederilor Legii nr.489/2001 de ratificare a acordului de împrumut dintre România, B.E.I. și C.G.M.B.

Au fost citați pârâtul și Primăria Municipiului București pentru termenul din 29.11.2002. Ulterior a fost citat în cauză Consiliul General al Municipiului București în calitate de parte prejudiciată.

Colegiul constată că în raport de dispozițiile art.51 (1) din Legea nr.94/1992 republicată, este legal investit cu soluționarea cauzei.

A fost admisă, la cererea părților, proba cu acte, acte care se află atașate la dosarul cauzei.

La dosarul cauzei se află atașat și dosarul de control împreună cu anexele totalizând 134 file.

Din oficiu, instanța a dispus relații de la Ministerul Finanțelor Publice, răspunsurile primite sub semnătura secretarului de stat Enache Jianu fiind de asemenea atașate la dosarul cauzei.

Din analiza întregului material probator administrat în cauză, instanța reține următoarea situație de fapt și de drept:

În urma controlului efectuat de organele de control ale Curții de Conturi a României - Direcția de Control Financiar Ulterior București la Primăria Municipiului București privind derularea contractului de finanțare nr.20882/2000 încheiat între România, Banca Europeană de Investiții și Consiliul General al Municipiului București, s-a constatat și reținut de către organele de control că au fost semnate contracte de achiziții de bunuri și servicii aferente Proiectului "Modernizarea Infrastructurii în Municipiul București" și au fost angajate cheltuieli, fără ca acordul de împrumut să fie intrat în efectivitate. Mai mult, în urma derulării unor contracte se consemnează obligații de plată în sumă totală de 425.610,19 EURO și 37.953.400.000 lei din care a fost achitată suma de 37.953.400.000 lei.

Prin semnarea contractelor și angajarea de cheltuieli fără ca acordul de împrumut să fie intrat în efectivitate au fost încălcate prevederile art.3 din OG nr.18/1999 potrivit cărora "negocierea contractelor pentru achizițiile publice de bunuri, lucrări și servicii în cadrul proiectelor de infrastructură se poate face după semnarea acordului de împrumut cu acordul băncii finanțatoare, iar semnarea acestora se poate face numai după intrarea în efectivitate a acordului de împrumut."

Intrucât, în opinia organelor de control, suma de 37.953.400.000 lei reprezintă un prejudiciu cert și actual în dauna bugetului local, Procesul-verbal de constatare înregistrat sub nr. 1035/08.10.2002 la registratura Direcției de Control Financiar Ulterior București a fost înaintat Procurorului General Financiar cu propunerea de angajare a răspunderii juridice în sarcina Primarului General al Municipiului București - Băsescu Traian, și obligarea acestuia la plata către Consiliul General al Municipiului București a sumei de 37.953.400.000 lei, propunere însușită de Procurorul General Financiar al Curții de Conturi, care a sesizat acest Colegiu prin actul de sesizare nr.31574/84D/2002.

Opinia organelor de control nu poate fi însușită de instanța care va respinge ca neîntemeiat actul de sesizare al Procurorului General Financiar pentru considerentele ce se vor arăta în continuare:

...//..

1) Cheltuielile efectuate de ordonatorul principal de credite - Primarul General al Capitalei - Băsescu Traian, pârât în cauza de față, au avut la bază creditele aprobate de Consiliul General al Municipiului București prin Hotărârile 261/30.11.2000; 262/30.11.2000; 263/30.11.2000; 264/30.11.2000 și 265/30.11.2000, iar indicatorii tehnico-economici ai celor cinci obiective au fost aprobați prin Hotărârile Guvernului României nr.1289; 1290; 1291; 1292 și 1293 din 07.12.2000.

Atât Hotărârile Consiliului General al Municipiului București cât și Hotărârile Guvernului României au statuat că Proiectul "Modernizarea Infrastructurii în Municipiul București" cu cele cinci componente ale sale va fi finanțat în proporție de 50% din surse interne și 50% din surse externe - respectiv din împrumutul acordat de Banca Europeană de Investiții, Acordul de Împrumut s-a semnat la 18 decembrie 2000 la Luxemburg între B.E.I., Guvernul României și Municipiul București reprezentat de Primarul General și la 19 decembrie 2000 la București între aceleași părți.

Sursele interne se compun la rândul lor din venituri proprii ale bugetului Municipiului București și din transferuri de la bugetul de stat aprobate cu această destinație.

Acestea au fost puse la dispoziția Proiectului prin Hotărârea C.G.M.B nr.142/20.07.2001 prin care s-a aprobat bugetul Municipiului București pe anul 2001.

În anexa la H.CGMB nr.142/20.07.2001 la poziția "C" achiziții de bunuri și alte cheltuieli cu investiții figurează ca obiective la poziția "Alte cheltuieli cu investiții" - studii de fezabilitate, fezabilitate și alte studii" 63.02.02 - străzi, următoarele: pasaj rutier denivelat superior Basarab, parcaj subteran Parking Nord, Modernizare și reabilitare rețea stradată, iar la poziția "Lucrări noi" 63.02.02 - străzi, următoarele: pasaj denivelat superior Basarab, Parcaj subteran Parking Nord, Modernizare străzi urbane în București, Modernizarea infrastructurii rețelei de tramvai în zona de sud-vest a Municipiului București - lucrări conexe în carosabil și reglementarea circulației

Prin hotărârea nr.142/2001 (fila 149 din dosar) s-a aprobat ca atare atât suma alocată acestor componente cât și sursa de finanțare - bugetul local.

Prin H.CGMB nr.273/09.10.2001 (fila 150 din dosar) a fost rectificat bugetul municipalității, păstrându-se însă obiectivele finanțate în cadrul Proiectului, așa cum reiese din Anexa la H.CGMB nr.273/09.10.2001 (filele 159, 163 din dosar)

1) Cheltuielile efectuate de ordonatorul principal de credite - Primarul General al Capitalei - Băsescu Traian, pârât în cauza de față, au avut la bază creditele aprobate de Consiliul General al Municipiului București prin Hotărârile 261/30.11.2000; 262/30.11.2000; 263/30.11.2000; 264/30.11.2000 și 265/30.11.2000, iar indicatorii tehnico-economici ai celor cinci obiective au fost aprobați prin Hotărârile Guvernului României nr.1289; 1290; 1291; 1292 și 1293 din 07.12.2000.

Atât Hotărârile Consiliului General al Municipiului București cât și Hotărârile Guvernului României au statuat că Proiectul "Modernizarea Infrastructurii în Municipiul București" cu cele cinci componente ale sale va fi finanțat în proporție de 50% din surse interne și 50% din surse externe - respectiv din împrumutul acordat de Banca Europeană de Investiții, Acordul de Împrumut s-a semnat la 18 decembrie 2000 la Luxemburg între B.E.I., Guvernul României și Municipiul București reprezentat de Primarul General și la 19 decembrie 2000 la București între aceleași părți.

Sursele interne se compun la rândul lor din venituri proprii ale bugetului Municipiului București și din transferuri de la bugetul de stat aprobate cu această destinație.

Acestea au fost puse la dispoziția Proiectului prin Hotărârea C.G.M.B nr.142/20.07.2001 prin care s-a aprobat bugetul Municipiului București pe anul 2001.

În anexa la H.CGMB nr.142/20.07.2001 la poziția "C" achiziții de bunuri și alte cheltuieli cu investiții figurează ca obiective la poziția "Alte cheltuieli cu investiții" - studii de fezabilitate, fezabilitate și alte studii" 63.02.02 - străzi, următoarele: pasaj rutier denivelat superior Basarab, parcaj subteran Parking Nord, Modernizare și reabilitare rețea stradată, iar la poziția "Lucrări noi" 63.02.02 - străzi, următoarele: pasaj denivelat superior Basarab, Parcaj subteran Parking Nord, Modernizare străzi urbane în București, Modernizarea infrastructurii rețelei de tramvai în zona de sud-vest a Municipiului București - lucrări conexe în carosabil și reglementarea circulației

Prin hotărârea nr.142/2001 (fila 149 din dosar) s-a aprobat ca atare atât suma alocată acestor componente cât și sursa de finanțare - bugetul local.

Prin H.CGMB nr.273/09.10.2001 (fila 150 din dosar) a fost rectificat bugetul municipalității, păstrându-se însă obiectivele finanțate în cadrul Proiectului, așa cum reiese din Anexa la H.CGMB nr.273/09.10.2001 (filele 159, 163 din dosar)

Imprumut nu se menționează nici că anumite cheltuieli să se facă dintr-o anumită sursă și altele din altă sursă și nici că lipsa fondurilor procurate dintr-o sursă condiționează utilizarea fondurilor din cealaltă sursă ori, unde legea nu interzice, înseamnă că este permis

Este adevărat că pe fondul divergențelor de opinie privind oportunitatea unora dintre componentele Proiectului, apărute între Primarul General pe de o parte și membrii Consiliului General al Municipiului București pe de altă parte s-a ajuns în situația ca pentru trei dintre componentele Proiectului să se hotărască anularea lor și să se solicite Ministerului Finanțelor începerea negocierilor cu B.E.I. în vederea modificării Acordului de Imprumut, însă această hotărâre s-a luat abia la data de 15.11.2002, când cheltuielile pentru care este trimis în judecată ordonatorul de credite, erau deja efectuate.

(HCGMB 259/15.11.2002),

Prin adresa nr.24.08.06/13.02.2003 (filele 25-26 din dosar) Ministerul Finanțelor Publice confirmă că în baza acestei hotărâri, a transmis la 27.11.2002 la B.E.I. solicitarea Consiliului General al Municipiului București de renunțare la aceste trei componente ale Proiectului, ceea ce confirmă constatarea instanței că până la data renunțării la cele trei componente ale Proiectului - 15.11.2002 sumele alocate în mod legal în bugetul Municipiului București puteau fi cheltuite, independent de faptul, că fondurile aprobate din creditul extern nu puteau fi încă cheltuite.

3). În sfârșit argumentul că au fost încălcate prevederile art.3 din OG nr.18/1998 care stipulează că "negocierea contractelor pentru achiziții publice se poate face..... iar semnarea acestora se face numai după intrarea în efectivitate a acordului de împrumut", considerându-se că tragerea primei tranșe din împrumut fiind condiționată de semnarea Acordului de Imprumut Subsidiar între Ministerul Finanțelor Publice, Consiliul General al Municipiului București și utilizatorii fondurilor - acordul de împrumut nu ar fi intrat în efectivitate - este contrazis de Nota de fundamentare (Expunere de motive, la OG nr.18/1998 (filele 9-11 din dosar) în care se precizează că "după negocierea Acordului de Imprumut fondurile alocate proiectului sunt rezervate acestui scop, dar nu pot fi cheltuite decât după intrarea în efectivitate a Acordului de Imprumut, respectiv după ratificare"

Condiția semnării Acordului de Imprumut Subsidiar, împreună cu alte condiții impuse beneficiarului creditului nu afectează intrarea în efectivitate a Acordului de Imprumut, ci numai utilizarea fondurilor din aceasta sursă, fiind, așa cum de altfel este cuprinsă și în Acordul de Imprumut și în legea de ratificare a acestuia 489/2001, una

din condițiile de tragere a primei tranșe din împrumut - 1.04.-
Condiții de tragere.

În sprijinul acestei concluzii sunt două argumente de text:-

a) În act 1.04. Condiții de tragere la lit.g) una din condițiile de tragere a primei tranșe se referă la primirea de către Bancă a evidențelor satisfăcătoare în sensul că consultanții din cadrul sub-paragrafului 6.10 au fost angajați. Mergând la sub-paragraful 6.10 - Servicii de consultanță, acesta prevede că Municipality se obligă să angajeze consultanți prin procedurile de selecție satisfăcătoare pentru Bancă în următoarele scopuri:

a) - să asigure asistență Municipality București, RADET și RATB, după cum va fi cazul, pentru proiectare și specificațiile pentru Proiect și pentru pregătirea documentelor de licitație relevante care vor include recomandările rapoartelor la care se face referință în sub-paragraful 6.10 B și vor fi satisfăcătoare pentru Bancă, iar la sub-paragraful 6.10.B se prevede "Municipality se obligă în mod egal să angajeze consultanți satisfăcători pentru Bancă, să pregătească studiile de fezabilitate finale pentru pasajul supratranșan Basarab și Parcarea Gară de Nord, componente ale Proiectului la care se face referință în Descrierea Tehnică, inclusiv costurile finale estimate și planurile de implementare precum și propunerile de trafic și reorganizarea parcarilor stradale și reglementările din vecinătatea acestor noi infrastructuri. Prin urmare, angajarea acestor consultanți pentru proiectare și realizarea studiilor de fezabilitate finale la cele două componente prevăzute expres - Pasaj supratranșan Basarab și Parking Gara de Nord, era chiar o condiție de tragere a primei tranșe de împrumut astfel cum a fost precizată prin art.1.04 lit.g din Acordul de Împrumut.

b) Art 4 din OG 18/1998 precizează fără echivoc că, în ce privește costurile aferente organizării și realizării activităților prevăzute la art.1-3 desfășurate anterior intrării în vigoare a acordului de împrumut, vor fi suportate numai din surse proprii ale beneficiarilor finali sau din fonduri nerambursabile obținute în acest scop - ceea ce conduce în mod evident la concluzia că unele activități cum sunt cele prevăzute la art.6.10 nu numai că se pot realiza și anterior intrării în vigoare a Acordului de Împrumut dar, sunt și necesare pentru a stabili costurile finale și planurile de implementare care stau la baza dimensionării împrumutului extern.

In Anexa 2.2 la Procesul-verbal de constatare (filele 3-9 din dosarul de control) se confirmă de către organele de control că suma de 37.953.400.000 lei s-a cheltuit pentru proiectare, onorarii comisii de licitație, studii de fezabilitate, taxe legale, etc., adică acele lucrări pe care Municipalityea trebuia să le efectueze pentru a putea accede la prima tranșă din împrumutul extern, iar la pag 4 din procesul-verbal de constatare - fila 23 din dosarul de control - organele de control confirmă că suma de 37.953.400.000 lei a fost achitată integral din bugetul local, satisfăcând astfel cerința art 4 din OG nr.18/1998.

Este adevărat că, în condițiile în care componentele - pentru care s-au efectuat aceste lucrări și s-au plătit sumele în discuție - au fost anulate sumele de bani astfel cheltuite nu-și mai au un corespondent în cadrul Proiectului însă nu pot fi imputate ordonatorului de credite care le-a angajat în mod legal.

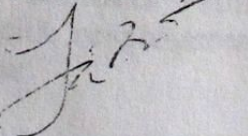
Singura vina care i-ar putea fi imputată acestuia fiind faptul că nu a anticipat un astfel de deznodământ, faptă pe care legea nu o sancționează însă.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
COLEGIUL JURISDICTIONAL
IN NUMELE LEGII
HOTARASTE:

Respinge ca neîntemeiat actul de sesizare al Procurorului General Financiar nr.31574/84D/2002 privind obligarea pârâtului BASESCU TRAIAN, domiciliat în București, str.Mareșal Constantin Prozan nr.4, ap.1 sector 1 la plata către Consiliul General al Municipiului București cu sediul în bd.Regina Elisabeta nr.47, sector 5 a sumei de 37.953.400 000 lei cu titlu de prejudiciu, reprezentând plăți efectuate în cadrul Proiectului "Modernizarea Infrastructurii Urbane în Municipiul București" cu încălcarea dispozițiilor art.3 din HG 18/1998 și Legii nr.489/2001 de ratificare a Acordului de Imprumut dintre România - Banca Europeană de Investiții și Consiliul General al Municipiului București

Cu recurs jurisdicțional în termen de 15 zile de la comunicare
Pronunțată în ședință publică azi, 28.03.2003.

PRESEDINTE,

GREFIER,

